

Innováció, kutatás, pedagógusok HuCER 2017

*Eötvös Loránd Tudományegyetem Pedagógiai és Pszichológiai Kar
Budapest, Kazinczy utca 23-27.*

2017. május 25-26.

A rendezvény szervezői:

Magyar Nevelés- és Oktatáskutatók Egyesülete

Eötvös Loránd Tudományegyetem Pedagógiai és Pszichológiai Kar

A rendezvény társszervezői:

Eötvös Lóránd Tudományegyetem
Magyar Tudományos Akadémia Nevelésszociológia Albizottsága
KultúrÁsz Közhasznú Egyesület, Debrecen

www.kulturasz.hu

Magyar Tudományos Akadémia
Nevelésszociológia Albizottsága

2017. május 25. csütörtök

09.30–18.30 Regisztráció

Helyszín: ELTE PPK (Kazinczy utca 23-27.)

10.30-11.30 HERA Közgyűlés (203. terem)

Vezeti: *Kozma Tamás*, HERA elnök – *Juhász Erika és Fehérvári Anikó*, HERA alelnökök

10.30-13.30 MTA PTB ülése (415. terem)

11.00-13.00 MTA PTB Andragógiai Albizottsági nyílt tudományos ülés (206. terem)

11.30-12.00 Szendvicsebéd (fsz. 4.)

12.00-13.30 Plenáris előadás (Aula)

Levezető elnök: *Fehérvári Anikó*, a szervezőbizottság elnöke, ELTE PPK, egyetemi docens

Megnyitó: *Kozma Tamás*, a HERA elnöke

Plenáris előadás:

Jani Ursin, University of Jyväskylä, Jyväskylä, Finnország, senior researcher: From ivory tower researcher to networked innovator – changing roles of academics

Demetrovics Zsolt, ELTE PPK, dékán, egyetemi tanár: Addikciók: megelőzés, egészségnevelés, ártalomcsökkentés

Kozma Tamás, HERA, elnök: Báthory-díjasok köszöntése, a 2017. évi Báthory-díj kiosztása

Juhász Erika, HERA, alelnök: HERA-díj kiosztása

13.30-14.00 Kávészünet (fsz. 4.)

14.00-15.30 Szekcióülések a HERA szakosztályai témáiban I.

14.00-15.30 MTA PTB Doktori Munkabizottság ülés (415. terem)

15.30-16.00 Kávészünet (fsz. 4.)

16.00-17.30 Szekcióülések a HERA szakosztályai témáiban II.

17.30-18.00 Kávészünet (fsz. 4.)

18.00-19.30 Szekcióülések a HERA szakosztályai témáiban III.

19.30-21.30 Társas vacsora, kulturális program (Aula)

Kulturális program: ELTE Művészeti Együttesének néptáncbemutatója

2017. május 26. péntek

08.00–15.00 Regisztráció

Helyszín: ELTE PPK (Kazinczy utca 23-27.)

08.30-10.00 Plenáris előadás és poszterszekció (Aula)

Levezető elnök: *Juhász Erika*, HERA, alelnök

Plenáris előadás:

Halász Gábor ELTE, egyetem tanár – OFI, tudományos tanácsadó: *Intézményi szintű oktatási innovációk Magyarországon: az óvodáktól a doktori iskolákig*

Mrázik Julianna, HERA, nemzetközi koordinátor, a kötet főszerkesztője: A HERA Évkönyv bemutatása

Fehérvári Anikó, HERA, alelnök: A HERA publikációs díjak kiosztása

Plenáris poszterszekció – felvezető: *Lénárd Sándor*, ELTE PPK, intézetigazgató, egyetemi docens

Poszterek megtekintése és megvitatása

10.00-10.30 Kávészünet (fsz. 4.)

10.30-12.00 Szekcióülések a HERA szakosztályai témáiban IV.

12.00-13.00 Ebéd (fsz. 4.)

13.00-14.30 Szekcióülések a HERA szakosztályai témáiban V.

14.30-15.00 Kávészünet (fsz. 4.)

15.00-16.30 Szekcióülések a HERA szakosztályai témáiban VI.

16.30-17.00 Zárszó (Aula)

Levezető elnök: *Kozma Tamás*, HERA, elnök

Best Poster díjak kiosztása

HuCER 2018. kihirdetése

Szekciók programja:

Csütörtök 14.00–15.30

1. Cigányok, romák az iskolában szekció – 203. terem

Szekcióvezető: Forray R. Katalin – Híves-Varga Aranka

Marton András: A sikerpropagandán túl – Tanodák Magyarországon

Jenei Teréz: Cigányok, romák reprezentációja kortárs gyermek- és ifjúsági regényekben

Nagy Pál: A társadalmi lesüllyedés és felemelkedés hatásai a cigány népesség változására

Orsós Anna – Gegye Eszter: Egy baranyai cigány közösség formális és nem formális tanulási színtereinek vizsgálata. Kutatás közben

Ponyi László: Roma közösségi házak vizsgálata Magyarországon

2. Koragyermekkorai nevelés – 206. terem

Szekcióvezető: Nyitrai Ágnes – Józsa Krisztián

Zentai Gabriella – Hajdúné Holló Katalin – Józsa Krisztián: Új mérőeszközök a gondolkodás vizsgálatára 4–8 éves korban

Török Balázs Győző: A hároméves kortól kötelező óvodáztatás bevezetésének tapasztalatai

Darvay Sarolta – Bihariné Krekó Ilona – Falus András – Feith Helga – Kolosai Nedda: A koragyermekkorai egészségnevelés újra gondolt módszere

Böddi Zsófia – Serfőző Mónika: „Integrációs közérzet” – Végzős óvodapedagógusjelöltek integrált nevelésre való felkészültséggel kapcsolatos érzései

Fináncz Judit – Csima Melinda: Koragyermekkorai nevelésben dolgozó pedagógusok egészségmagatartása

3. Testnevelés különböző szintereken – 212. terem

Szekcióvezető: Kovács Klára

Bognár József – Szakály Zsolt – Fügedi Balázs: Sport- és egészségnevelés a tanulók és pedagógusok életvitelében: egy gyakorlóiskola tapasztalatai

Kovács Klára – Földi Orsolya: Sportolás és egészségmagatartás összefüggései partiumi hallgatók körében

Moravec Marianna – Major Zsuzsanna: Életmód és egészségtudatos magatartásvizsgálata a Nyíregyházi Egyetem hallgatói körében – kitekintéssel a mindennapos testnevelés hatására a felsőoktatásban

Borbély Szilvia: Szakmai közösségek véleménye a mindennapos testnevelés megvalósulásáról az észak-alföld régió intézményeiben

Fügedi Balázs – Bognár József – Révész László – Horváth Cintia: Tanulói és testnevelőtanári tapasztalatok és értékek a testnevelésóra pedagógiai vonatkozásairól

Fintor Gábor: A mindennapos testnevelés céljai és a tanulók egészségmagatartásának összefüggései

4. Az iskola eredményessége és társadalmi környezete – 213. terem

Szekcióvezető: Langerné Buchwald Judit

Györgyi Zoltán: PISA eredmények az oktatási ráfordítások tükrében

Tomasz Gábor: Fenntartói változások a közoktatásban, avagy az egyházi szféra megerősödése

Vida Gergő: A teljesítményalapú leszakadás a közoktatásban – a sajátos nevelési igény problematikája

Hörich Balázs: Az iskolai lemorzsolódás intézményi jellemzői

Morvai Laura: Protestáns középiskolások eredményessége az Országos Kompetenciamérés 2014-es adatbázisának tükrében

Lénárd Sándor – Czető Krisztina: „Általánosságokban gondolkodunk, de a részletekben élünk”: Az iskolavezetés és az eredményesség összefüggései

5. Felnőttkori tanulás egykor és ma – 214. terem

Szekcióvezető: Kerülő Judit, Márkus Edina

Sotkóné Máté Krisztina: A bujdosó népfőiskola

Millei Ilona: A felnőttoktatás helyzete a rendszerváltástól napjainkig

Klein László: A megtalált/megtanult múlt jövőformáló ereje

Szilágyi Gabriella: Az önirányított tanulóhoz szükséges kompetenciák meghatározása

Kispálné Horváth Mária: Felnőttkori nem formális tanulás: motivációk és hatások

Nagy Péter: Az interkulturális kommunikatív kompetencia fejlesztése perszonalizált (one-to-one) nyelvtanítás során

6. Music Education Research – 216. terem

Moderator: Szymańska, Maria

Szymańska, Maria: Values in projecting educational activities

Székely, Csilla Imola: Music Education: Method of Klara Kokas with Children

Szalai, Tamás – Héjja, Bella – Váradi, Judit: Investigating Students' Attitudes Towards Music Lessons In Primary Education

Szkordiliszné Czitrovsky, Ilona: Improvisation in primary level classical piano teaching

Szymański, Sebastian: Polish Contemporary Sacral Music

Csütörtök 16.00–17.30

1. Higher Education Research – 203. terem

Moderator: Fehérvári, Anikó

Fényes, Hajnalka – Bocsi, Veronika – Markos, Valéria: Motives of Volunteering and Values of Work among Higher Education Students

Kálmán, Orsolya – Tynjälä, Päivi – Skaniakos, Terhi – Kallio, Eeva: University Teaching Cultures and Teaching Practices: Comparative Study in Finland and Hungary

Kováts, Gergely – Heidrich, Balázs – Chandler, Nicholas: The Pendulum Strikes Back? An Analysis of the Evolution of Hungarian Higher Education Governance and Organizational Structures since the 1980s

Le Quynh, Anh: Exploring the transnational higher education in the emerging countries in Asia

Rayman, Julianna – Varga, Aranka: 10 years after – Vision of students from different social background

Fodor, Éva – Révész, László – Kárász, Imre: Characteristics of Hungarian and German educational trails - development from educational aspects

2. Gyermekvédelmi útelágazások – 206. terem

Szekcióvezető: V. Gönczi Ibolya

Szabó Gyula: Regionális eltérések a gyermekvédelmi rendszer működésében az Európai Unió tagállamaiban

Berei Emese Beáta: Pedagógushallgatók méltányossággal kapcsolatos nézetei a határ két oldalán

Thun Éva: A pedagógusok ismeretei és nézetei az esélyegyenlőség elméletéről és gyakorlatáról

Soós Zsolt: Gyermekvédelmi ismeretek oktatása a pedagógus BA képzésekben: célok és eredmények

Fodorné Vidó Renáta – Czinderi Kristóf – Sándor Zita: Gyermek és Ifjúsági Reziliencia Mérészközök (GYIRM 25 és GYIRM 20) validálása családjaikban élő és családjaikból kiemelt serdülők körében

Homoki Andrea – Czinderi Kristóf – Fodorné Vidó Renáta – Sándor Zita: A CYRM 28 magyar adaptációjának és a GYIRM 25/GYIRM 20 skálák alkalmazhatóságának bemutatása a magyar serdülők körében egy országos kutatás eredményei alapján

3. Az utánpótlásnevelés aktuális kérdései – 212. terem

Szekcióvezető: Nagy Ágoston

Kiss Zoltán – Bognár József: Fiatal labdarúgók bevalását befolyásoló nevelési tényezők: egy kiemelt akadémia döntéseinek tanulságai

Nagy Ágoston: A sportjáték megértésének tanítása

Kiss István: A kosárlabda utánpótlás nevelés tantárgyelméleti vizsgálata a sportkultúra magyarországi szemléletváltása során

Szarka Emese: Kreativitásfejlesztésen alapuló csapategység erősítő kísérleti projekt a Testnevelési Egyetem női kézilabda csoportjában

Hegedűs Renáta: A rendszeres úszás hatása a motoros képességek fejlődésére a 4-7 éves korú gyermekeknél

4. Felsőoktatási tanulás – 213. terem

Szekcióvezető: Hrubos Ildikó

Bocsi Veronika: A magaskultúra, mint élettér? Hallgatók magaskulturális attitűdjének vizsgálata az egyenlőtlenségek aspektusából

Ceglédi Tímea: Reziliensigéreték és a kreditszerzésen túli tapasztalatszerzési lehetőségek: a felsőoktatás értelmiségi kiaknázásának családi örökségei

Horváth Ágoston: Önszelektív mechanizmusok és torzító hatások a magyarországi diplomás pályakövetési kutatásokban

Kiss Gábor: A sötét oldal ereje a programozásoktatásban

Kun András István: Vezetéknév-hatás, kurzus-regisztrációs idő és tanulmányi eredmények a felsőoktatásban: egy empirikus vizsgálat eredményei

5. Kutatás és innováció a környezetpedagógiában 1. – 214. terem

Szekcióvezető: Lükő István – Mika János

Horváth Imréné Baráti Ilona – Dudás Annamária: Fenntartható városok, egészséges épületek, élhető környezet

Rigóczy Csaba: Outdoor foglalkozások városi környezetben

Buránszkiné Sallai Márta: Időjárás ismeretek feldolgozása az új kísérleti földrajz- és természetismeret tankönyvekben

Mika János: Az oktatás szerepe a fenntartható fejlődésben. Különös tekintettel az SDG (2016-2030) óta közzétett dokumentumokra

Varga Attila – Saly Erika – Benkő Flóra: A fenntarthatóság pedagógiájának egész iskolás megközelítése eredmények és kihívások

6. Sokszínűség és esélyteremtés – 216. terem

Szekcióvezető: Virág Irén

Széll Krisztián: Innováció és eredményesség eltérő státuszú iskolákban

Kállai Gabriella – Híves Tamás: Hátrányos helyzetű tanulók területi sajátosságai

Pallay Katalin: Hallgatói célú mobilitás a Nemzetközi Előkészítő Intézet (Balassi Intézet) kárpátaljai végzős hallgatóinak tükrében

Virág Irén: Filantropista nevelési gondolatok

Rózsa Ibolya Éva: Laktációs ismeretek megjelenése a pedagógusok képzésében

7. Rendszerváltás gyermeke kerekasztal beszélgetés – 207. terem

Vezeti: Híves-Varga Aranka

Kerekasztal beszélgetés résztvevői:

Dobó Tibor szakkollégista
Horváth Rajmund szakkollégista
Kőszegi Krisztián szakkollégista
Laboda Lilla szakkollégista
Pápai Boglárka PhD hallgató
Schaffer János kutató munkatárs
Szegedi Józsika szakkollégista
Szücs-Rusznak Karolina PhD hallgató
Trendl Fanni PhD hallgató
Végh Zoltán szakkollégista
Vezdén Katalin PhD hallgató

Csütörtök 18.00–19.30

1. Regionális kutatások és közösségi tanulás – 203. terem

Szekcióvezető: Kozma Tamás

Márkus Edina – Hegedűs Anita – Szabó Barbara: A kulturális és a közösségi tanulás szerepe egy-egy térség fejlesztésében

Simándi Szilvia: Közösségi tanulás tanulókörben, online tanulási környezetben

Tóth Dorina Anna – Rábai Dávid: A Sátoraljaújhelyi és a Hajdúhadházi járások tanulási szempontú megközelítése

Keczer Gabriella: A közösségi felsőoktatási képzési központok megjelenése a hazai felsőoktatásban

Kenyeres Attila Zoltán – Juhász Erika: A kulturális közfoglalkoztatottak információszerzési szokásai regionális aspektusból

Megyesi Judit: Fiatalok kulturális tanulása

2. Állampolgári nevelés, gyermek- és ifjúsági jogok az oktatásban – 206. terem

Szekcióvezető: Jancsák Csaba – Krémer András

Nyúl Eszter Anna: A minimálisan elvárható állampolgári ismeret

Jancsák Csaba: Elbeszélte történelem, történelemtanítás, állampolgári kompetenciák és az értékek világa

Bodó Márton – Mézes József – Szalóki Mihály: Az Iskolai Közösségi Szolgálat program tanulságai online diákkérdőívek és monitori tapasztalatok tükrében

Sánta Tamás: Iskolai végzettségek vizsgálata a regisztrált szegedi NEET-es fiatalok körében

Laki Ildikó: A fogyatékossgal élő emberek jogai a 21. században

Hamvas László: Jövő-scenáriók és jövő-kép-alkotás

3. Természettudomány a közoktatásban – 212. terem

Szekcióvezető: Chrappán Magdolna

Tóth Zoltán – Bárány Zsolt Béla: Csak hiszed! Középiskolás tanulók naiv axiómái

Kiss Márton: Hogyan választanak maguknak módszert a diákok egy matematikai feladatnál?

Balázs Dóra – Fehér Virág: Biológia kedveltsége általános iskolás korban

Schlachter Gabriella: A földrajz és csillagászat oktatásának jövőbeli perspektívái

Chrappán Magdolna: A természettudományos oktatás reménytelensége? – Középiskolások tantárgyi attitűdjei

4. Felsőoktatás vezetési és szervezési kérdései – 213. terem

Szekcióvezető: Kováts Gergely

Dancsó Tünde: A felsőoktatási intézmények minőségügyi dokumentumaiban azonosítható értékrend

Horváth László: Szervezeti tanulás és innováció a magyar felsőoktatásban

Kováts Gergely: Kettős vezetés a magyar felsőoktatásban: a kancellári rendszer

Sebők Anna: Nagy adat a felsőoktatás kutatásban

5. Generációk és iskolák a digitális korban – 214. terem

Szekcióvezető: Molnár György

Buda András: A digitális technológia szerepe a tanórára történő felkészülésben és a tanórán

Vas János: A videojátékok négy kategóriája a történelemtanár szemével

Szabó József – Szabó Simon Szilveszter: Az esport típusú játékok szerepe a kompetenciák fejlesztésében

Aknai Dóra Orsolya: Problémamegoldó gondolkodás fejlesztése BeeBot-tal értelmi sérült gyerekeknél

Józsa Krisztián – Barrett, Karren C. – Kis Noémi – Józsa Gabriella – Morgan, George A.: Kismackó: Az elsajátítási motiváció és a végrehajtó funkció új, számítógépes mérési eljárása

Czékmán Balázs: Tabletek iskolai alkalmazásának hatékonyságmérési lehetőségei a nemzetközi szakirodalom alapján

6. Értékközvetítés és társadalmi kihívások – 216. terem

Szekcióvezető: Imre Anna

Imre Nóra – Imre Anna: Kompetenciafejlesztés és délutáni foglalkozások az általános iskolákban

Fekete Deák Ildikó: Az oktatás nevelés egyensúlya a tanári szakmában

Ladnai Attiláné: Pedagógiai alternatívák a hatékony oktatás szolgálatában, Mindenki segítségével

Szlivka Andrea: A verseny szerepe az alsó tagozatos diákok körében a testnevelés órán

Rimai Dávid: Generációs mellékhatások – A „Technokid” lét velejárói

7. Kutatás és innováció a környezetpedagógiában 2. – 207 terem

Szekcióvezető: Darvay Sarolta – Hill Katalin

Molnár Katalin: A felnőttkori attitűdformálás lehetőségeinek feltárása – adott témakörben

Dávid János: Kísérlet óvodapedagógus hallgatók élményszerű természetismereti oktatására

Bauer Zita – Darvay Sarolta – Venyinger Beáta: Jeles napok szerepe a fenntarthatóságra nevelésben

Hill Katalin – B. Zsoffay Klára – Vitályos Gábor Áron: A fenntarthatóság új céljainak megvalósítása a tanító- és óvóképzésben

Réti Mónika – Batár Levente: Nevelői kompetenciák a fenntarthatóságra nevelés szolgálatában

Péntek 10.30–12.00

1. Felnőttkori és közösségi tanulás gyakorlata – 203. terem

Szekcióvezető: Juhász Erika – Simándi Szilvia

Molnár Attila Károly: Ítélettől szabadulásig. Börtönközösségek fejlesztése a reintegráció támogatása érdekében

Nyilas Orsolya: A felnőttképzéssel szembeni elvárások a hátrányos helyzetű felnőttek képzésében

Dánielné Babos Zsuzsanna: Az önkéntesség andragógiai folyamatainak vizsgálata az önkéntes – koordinátorok és az önkéntesek tapasztalatai alapján

Erdei Gábor: Felnőttek a szakképzési centrumok intézményeiben

Szócsová Brigita: A tudatos jelenlét értelmezése a munkahelyi tanulás kutatásában

Hegedűs Anita: Múzeumpedagógiai hatások az egyetemisták szemszögéből

2. Neveléstörténet I. Célok, eszmék, megvalósításuk – 206. terem

Szekcióvezető: Rébay Magdolna

Kézi Erzsébet: Apáczai és Comenius

Bognárné Kocsis Judit: Az élethosszig tartó tanulás és a református nevelési hagyományok összefüggései
Karácsony Sándor tevékenységének tükrében

Kattein-Pornói Rita: Szathmáry Lajos hódmezővásárhelyi tehetségmentő modellje

Ozsváth Judit: Márton Áron és Venczel József együttműködése a két világháború közötti kolozsvári magyar egyetemi ifjúság nevelése terén

Körömi Gábor: Művészet és pedagógia: Gyermekszínháztársulás Magyarországon 1970-től 1990-ig

3. Családi erőforrások és szerepek – 212. terem

Szekcióvezető: Engler Ágnes

Engler Ágnes: Szakmai és családi karrier az egyéni pályafutásban

Kerülő Judit – Kóka Ágnes: Családi kapcsolatok nélkül... Egy büntetés-végrehajtó intézetben lévő nők reintegrációját segítő program tanulságai

Fehérvári Brigitta: A diplomás apák szerepe a gyermeknevelésben

Kozek Lilla Katalin: Családi életre nevelés magyar nyelvű szakirodalmának áttekintése

Kis Noémi: A családi háttér vizsgálatának lehetőségei és indokoltsága a neveléstudományban

4. Teacher Education Research – 213. terem

Moderator: Győri, János

Symeonidis, Vasileios: Europeanisation in teacher education: Perspectives of international policy experts and the case of Hungary

Deisi, Yunga: Professional Learning in Changing Times: An interprofessional overview

Réti, Mónika – Batár, Levente: Hungarian teachers' views about inquiry-based learning

Vass, Vilmos: Creative Leadership: From research to action

Takács-Miklósi, Márta – Lanskey, Caroline: Citizenship education for young people in secure institutions in Hungary and in the UK

Dezső, Renáta Anna: Developing Transversal Professional Competences in Teacher Education via Online Databases of Oral History

5. A digitális generáció és az iskola – 214. terem

Szekcióvezető: Buda András

Molnár György – Pap Dalma: Generációk tanulása a digitális korban – Újgenerációs módszertani megközelítések és okoseszközök alkalmazása a tanítás-tanulás folyamatában

Fehér Péter: IKT eszközök – 12 éven aluliaknak nem ajánljuk?!

Mrázik Julianna: Digitáliskompetencia-fejlesztés a tanári felkészítésben – egy mintakurzus bemutatása

Czékman Balázs – Barnucz Nóra: Mobiltechnológiával támogatott idegennyelv-oktatás hatékonyságának vizsgálata tanórán

Bíró Kinga: Augmentált tanulási környezetek bevezetésének módszertani és technikai lehetőségei

6. Egyházi iskolák és társadalmi funkciók – 216. terem

Szekcióvezető: Pusztai Gabriella

Inántsy Pap Ágnes: Felekezeti iskolaválasztók egy megyeszékhely négy különböző egyházi fenntartású alapfokú oktatási intézményében

Bacsikai Katinka – Iván Nikolett: Az egyházi általános iskolák felekezetenkénti leíró jellemzése a 2011-es bővülés előtti és utáni időszakban

Tódor Imre: Iskolaválasztás a racionális döntések elmélete alapján

Pusztai Gabriella: Vallásosság és tanulmányi eredményesség

Péntek 13.00–14.30

1. Szakképzés-pedagógia és szakmai továbbképzés – 203. terem

Szekcióvezető: Tóth Péter – Holik Ildikó

Füzi Beatrix – Suplicz Sándor: A tanári munka minősége különböző nézőpontokból

Végh Ágnes – Zimányi Krisztina: Oktatás-módszertani eszközök használata és fejlesztési lehetőségei a Budapesti Gazdasági Egyetemen

Simonics István: Prezentációk alkalmazási lehetősége a mentortanárok munkájában

Nikitscher Péter: Az akkreditált pedagógus-továbbképzések szerkezete és illeszkedése a pedagógusok továbbképzési igényeihez

Tomory Ibolya: Interkulturális dimenziók és kooperatív tanulás: egy ausztrál példa

Pogátsnik Monika: A pályakötődés és a pályaeérdeklődés alakulása a műszaki szakgimnáziumi tanulók körében

2. Neveléstörténet II. Iskolák, intézménytípusok, források – 206. terem

Szekcióvezető: Ozsváth Judit

Takács Zsuzsanna Mária: Egy zárda iskoláinak fejlődése a dualizmus korában

Rébay Magdolna: Arisztokraták a budapesti evangélikus gimnáziumban a dualizmus korában

Vörös Katalin: A felső ipariskolák társadalmi összetétele és helye a dualizmus kori iskolapiacon

Pusztafalvi Henriette: Az óvodai nevelés, mint a szociális gondoskodás színtere a két világháború közötti időben Magyarországon

Molnár-Kovács Zsófia: A tankönyvkutatások dualizmus kori forrásai. Egy kutatás tapasztalatai

Endrődy-Nagy Orsolya: A Gyermekkor-történeti ikonográfia – a képtudomány és a neveléstudomány házassága?

3. Katonapedagógiai kutatások és reintegrációs kérdések – 212. terem

Szekcióvezető: Hajdicsné Varga Katalin

Hajdicsné Varga Katalin: A katonapedagógia kutatási területei

Madarász Tibor: A honvédelmi nevelés újraértelmezése Magyarországon – Egy középiskola példáján

Almási László: Tantervi innováció: a katonai alapismeretek közismereti tantárgy bevezetése

Harai Dénes: Szellem, hatalom, erőszak

Takács-Miklósi Márta: A fogvatartottak reintegrációjának kérdései a börtön-pedagógusok szemszögéből egy kutatás első eredményei alapján

Nagy Mariann: Az idő orientáció és a re-szocializációs lehetőségek kapcsolata a büntetés-végrehajtásban

4. School Research – 213. terem

Moderator: Győri, János – Sági, Matild

Győri, János: The historic, social and professional context of the very first pull-out class for mathematically gifted students in Hungary: How „spec. math” started in Fővárosi Fazekas Gimnázium in 1962

Khurelbaatar, Sansarmaa – Fejes, József Balázs: The link between socio-economic background and test performance in the case of Mongolian students

Dóczy-Vámos, Gabriella – Rapos, Nóra: Tabbo, trust and bullying in a Hungarian Secondary School

Sági, Matild: Differences in school's effect on disadvantaged and advantageous students' learning outcomes

Kairat, Gulsaule: Connectivism: chaos or advanced way in network learning

5. Pedagógusképzés – 214. terem **Szekcióvezető: Szemerszki Mariann**

Kovács Edina: Pedagógushallgatók romákkal kapcsolatos elképzeléseinek vizsgálata
Nemes Gyöngyi: Tananyagkészítés a nyelvi hátrány és a nyelvi szocializáció témaköréből elsőéves, osztatlan tanár szakos hallgatók számára – a tervezés lépései, célok és a lehetséges megoldások
Stark Gabriella Mária: Mit ér a pedagógus, ha szatmári? A Babeş-Bolyai Tudományegyetem Szatmári Tagozata végzőseinek pályakövetési vizsgálata
Szemerszki Marianna: Belépés a pedagógusképzésbe: mit mutatnak a felvételi adatok?
Zank Ildikó: A felsőoktatási kompetencia fejlesztés és a szaknyelvi készségfejlesztése összekapcsolása akciókutatás keretében
Bükki Eszter – Fehérvári Anikó: A szakképzésben dolgozó pedagógusok folyamatos szakmai fejlődése a mesterpedagógus programok tükrében

6. Továbbtanulás, mobilitás és munkavállalás – 216. terem **Szekcióvezető: Fehérvári Anikó – Juhász Erika**

Dusa Ágnes Réka: Diverzitás a hallgatók nemzetközi mobilitásában
Kasza Georgina: Külföldi hallgatók motivációja, a választás mögötti tényezők a magyarországi továbbtanulás során
Kocsis Zsófia: A hallgatói munkavállalás jellemzői a debreceni és nyíregyházi egyetemisták körében
Misley Helga – Vámos Ágnes: A felvételi előtt álló gimnazista diákok felsőoktatási intézmények kommunikációs felületein történő tájékozódása és azokkal kapcsolatos elvárásai
Szabó Barbara Éva: Jelentkezési tendenciák a felsőoktatási szakképzésben
Szigeti Fruzsina: A Debreceni Egyetem hallgatóinak tudományos fokozat megszerzésére vonatkozó továbbtanulási aspirációi

Péntek 15.00–16.30

1. Cigányok, romák az életben szekció – 203. terem **Szekcióvezető: Mrázik Julianna – Orsós Anna**

Cserti Csapó Tibor – Andl Helga – Beck Zoltán – Lakatos Szilvia: Romológiai ismeretek szükségessége a tanárképzésben
Boros Julianna: Cigány/roma fiatalok társadalmi mobilitása és a pályaeorientáció szerepe a rendszerváltás után
Híves-Varga Aranka: A rendszerváltás gyermekei
Cséke Katalin: Szeparáció vagy szegregáció? (egy kárpátaljai általános iskola tükrében)
Fónai Mihály – Hüse Lajos: Roma tanulók és az iskola: befogadás és kirekesztés

2. Neveléstörténet III. Irányítás és szabályozás – 206. terem **Szekcióvezető: Pusztafalvi Henriette**

Nagy Adrienn: Röser-féle „bizonyítványgyár”. Érettségi bizonyítványok hamisítása az 1920-as években
Tengely Adrienn: Az oktatásügy szabályozása az 1931-es egri egyházmegyei zsinaton
Drabancz Róbert: Iskola a határon túl. A román oktatáspolitikai képe a magyar politikai sajtóban 1924-1931
Somogyvári Lajos: Egy oktatási „reform” előkészítése: Politikai döntéshozatal Magyarországon 1958 és 1960 között
Györe Géza: Zsolnai Józsefnek az Országos Közoktatási Intézet élén (1990–1995) kifejtett tevékenysége a korabeli (szak)sajtó tükrében
Dúzs Miklós: Posztmodernről a preinformációs koron át a totális spektakulumig és ebben a tanítás helye

3. A fenntarthatóságot szolgáló energiatudatosság nyomon követése és fejlesztési lehetőségei gyermekkortól a felnőttkorig – 212. terem

Szekcióvezető: Ütőné Visi Judit – Varga Attila

Bartha Jánosné Székely Ilona: Kisiskolásokkal a környezetvédelemért! (Környezetvédelmi projekt 4. osztályban)

Jász Erzsébet – Ütőné Visi Judit – Teperics Károly – Tóth Tamás – Kovács Enikő: Az energiatudatosságra nevelés megjelenése a középiskolai tananyagban

Ütőné Visi Judit – Csákberényi Nagy Miklósné – Revákné Markóczi Ibolya – Tóth Tamás: Energiatudatosságra nevelés az általános iskolai tankönyvekben

Szabó György – Fazekas István – Patkós Csaba – Radics Zsolt – Mester Tamás – Szabó Loránd: A lakosság megújuló energiaforrásokkal kapcsolatos ismereteinek vizsgálata Hajdú-Bihar megyei és Heves megyei településeken

4. Tantárgyak és kompetenciák – 213. terem

Szekcióvezető: Tóth Zoltán

Sebestyén Krisztina – Hegedűs Roland: Középiskolások idegennyelvi érettségi és kompetenciamérés-eredményeinek vizsgálata

Jankó Krisztina: Kompetenciafejlesztés és délutáni foglalkozások egy borsodi kisiskola esetében

Langerné Buchwald Judit: Ausztriai iskolában tanuló magyar diákok természetes nemzeti identitásának vizsgálata

Vass Dorottea – Novák Géza Máté: A dramatikus nevelés szerepe az olvasás iránti kötődés kialakulásában az olvasástanulás kezdetén

Hajdicsné Varga Katalin: Hány éves korban tanuljanak tíz ujjal gépelni a diákok? – A "vakírásos" gépelés tanulása a szakgimnáziumokban

5. Digitalizálódó oktatás – a HERA IKT szakosztályának könyvbemutatója – 214. terem

Elnök: Varga Lajos

Tóth Péter: Az osztálytermi tanítás oktatástechnikája és oktatástechnológiája című kötetet bemutatja Simonics István

Buda András: IKT és oktatás. Együtt vagy egymás mellett? című kötetet bemutatja Fehér Péter

6. Zenepedagógia – 216. terem

Szekcióvezető: Váradi Judit

Szűcs Tímea: A zenét tanuló gyermekek rekrutációja és eredményessége egy ÉK-magyarországi vizsgálat alapján

Váradi Judit – Dragony Gábor: Az egyházi iskolák szerepe a zenei nevelésben

Óváry Zoltán: A hangszeres zeneoktatás tananyagának fejlesztésére ható tényezők a zeneiskolai reform és a rendszerváltozás között

Sz. Fodor Adrienne: A kóruséneklés hatása a lelki és testi egészségi állapotra

Herceg Attila: Az abszolút hallás és az abszolút tonalitás vizsgálata transzponáló és nem transzponáló hangszeren játszóknál között

Asztalos Andrea: A beéneklő gyakorlatok típusai és szerepe az általános iskolai ének-zene órákon és gyermekkori próbákon

Plenáris poszterszekció – péntek 08.30–10.00 (115. terem)

A poszterszekció felvezetése a pénteki plenáris előadás keretében történik 9.00-10.30 között, majd mindenki kivonul a poszterekhez. A poszterek kihelyezhetők csütörtökön 9.30-tól 17.30-ig, vagy péntek 8.00-9.00 között, és megtekinthetők pénteken 15 óráig.

Szekcióvezető: Lénárd Sándor

Abdulla, Osman Hassan (Osman Mohamed): A multikulturális alapoktatás stratégiái és módszerei Romániában

Ács-Bíró Adrienn: Női fogvatartottak munkaerő-piaci esélyei – valóság a számok mögött

Ács-Bíró Adrienn: A család, mint motiváló tényező a női fogvatartottak oktatása-képzése során

Balázs Dóra: Biológia tagozatos diákok attitűdvizsgálata gimnáziumokban és szakgimnáziumokban

Bartha Erika: Roma családok nevelési szokásai és kapcsolatuk az intézménnyel

Bencze Rita: A tanári habitus hatása a természettudományos tantárgyi attitűdökre

Bíró, István Ferenc: Once upon a time beyond the school curriculum... or folk tales as framework of folk recorder class

Boros, Julianna: „Roads leading to education” – Social mobility of Gipsy/Roma adults

Czékmán, Balázs: Tablet Supported Education: Attitude of Students and Teachers

Czető Krisztina: Értékek és gyermekkorok: fiatalok értékpreferenciáinak és gyermekkor értelmezéseinek vizsgálata

Dancsó Tünde: A köznevelési rendszer igényeinek megjelenése a pedagógus továbbképzési rendszerben

Dánielné Babos Zsuzsánna: Az önkéntes munka tendenciái Magyarországon

Dobó Tibor – Horváth Rajmund – Kőszegi Krisztián – Végh Zoltán: A terepmunka után

Farkas, János: Technical English Courses in Hungarian Universities be Taught by Language Teachers or Subject Matter Teachers? Is Simultaneous Co-presence Possible?

Farkas, János: Students and Multicultural Labour Market Expectations

Fehér Virág: Természettudományos projekt hatása a tanulók személyiségfejlődésére

Fekete Deák Ildikó: Mi ma a tanár, a pedagógus feladata? Oktat vagy nevel is?

Hegedűs Judit: Fogva tartottak szülői szerepei

Hegedűs Renáta: A 14-15 éves tanulók fizikai állapotának és edzettségének összehasonlító elemzése a rendszeres úszás hatását tekintve a NETFIT- rendszer alkalmazása alapján

Holik Ildikó – Tordai Zita: Mentortanári szerepek, szerepértelmezések

Jász Erzsébet: Helyzetkép a középfokú szakképzés néhány évéről

Káplár-Kodácsy Kinga: Reflexiók a reflektivitásra: A visszacsatolás módjai a mentori munkában

Kiss Gábor – Szász Antónia: A videóval támogatott információbiztonsági képzés hatása a jelszóhasználati szokásokra

Kolosai Nedda: Gyermek kultúra és játék – a szabad játéktevékenység fontossága koragyermekkorban

Kovács, Karolina Eszter – Pusztai, Gabriella – Nagy, Beáta Eszter – Kovács, Klára: Campus impact on students' health behaviour in four Central European countries

Lehotka, Ildikó: Listening to Music as a Part of Music Lessons in the First Four Years

Markos Valéria: Az iskolai közösségi szolgálatot végzett diákok attitűdjeinek vizsgálata Szabolcs-Szatmár-Bereg és Hajdú-Bihar megyében

Márkus Zsuzsanna – Pally Katalin: Kisebbségi magyar felsőoktatás a Kárpát-medencében

Mrázik Julianna: Pedagógiai akciókutatás – az akciókutatás pedagógiája

Nyúl Eszter Anna: Kulturális antropológia és a személyi igazolvány

Orosz Beáta: Okos eszközök szerepe az egészséges életvitel támogatásában

Pápai Boglárka – Laboda Lilla – Szegedi József – Schaffer János: Beavatkozói és/vagy kutatói szerepkör?

Patakiné Bószé, Júlia – Magyar, Márton: Development of professional competencies by recreation university training

Péterfi Gábor: Tanórán kívüli történelem

Polgár András – Pájer József – Koronikáné Pécsinger Judit – Pintérné Nagy Edit – Elekné Fodor Veronika: Környezetmérnök képzés fejlesztése

Rábai, Dávid: Football Academies in Hungary

Révész László – Bognár József – Horváth Cintia – Vojtkó Veronika: A tanár-diák kapcsolat a testnevelésben

Sági Matild: Az iskolavezetési gyakorlat típusai

Sebestyén Krisztina: A német nyelvi érettségi eredmények és ezek lehetséges nemzetiségi alapjai

Serfőző Mónika – Böddi Zsófia: A koragyermekkor pedagógusjelöltjeinek gyermek- és pedagógusképe, szerepértelmezése

Somfalvi, Zita: Possible approaches to the problem of not having a foreign language exam by the end of the university years

Szabó János Zoltán: Mi a fesztivalizáció?

Szalacsi Alexandra: Innováció a pedagógiai kutatásban – egy rendszerszervezési törekvés az elektronikus forráshasználat vonatkozásában

Szkordiliszné Czitrovsky Ilona: Improvizáció az alapfokú klasszikus zongoratanításban

Szücs-Rusznak Karolina – Trendl Fanni – Vezdén Katalin: Láthatatlan kerítés

Tóth Dorina Anna: A közösségi felsőoktatási képzési központ, mint kitörési pont

Tóth Péter: Tanulási stratégiák vizsgálata a műszaki felsőoktatásban

Uherkovich Orsolya Réka: Az önkéntesség formái a Pécsi Székesegyház Nagycsaládos Egyesület keretein belül

Vass Dorottea: A hat-nyolc éves tanulók irodalom iránti attitűdje az 1900-as években és napjainkban – komparatív vizsgálat

Vida Gergő: Befogadás vagy kirekesztés – intézményválasztási és változtatási stratégiák a sajátos nevelési igény tükrében

Vígh-Kiss Erika Rozália: Az IKT eszközök használatának lehetőségei a matematikaoktatásban

Vojtkó, Veronika – Révész, László: Comparing the evaluation of Olympic values among primary school students with emphasis on gender difference

Zank, Ildikó: Theory and practice: action research adapted to teacher training

A szekciók összesítő táblája

Szekció címe	Szekcióvezető	Időpont, helyszín
Cigányok, romák az iskolában szekció	Forray R. Katalin – Híves-Varga Aranka	Csütörtök 14.00-15.30 203. terem
Koragyermekkorai nevelés	Nyitrai Ágnes – Józsa Krisztián	Csütörtök 14.00-15.30 206. terem
Testnevelés különböző szintereken	Kovács Klára	Csütörtök 14.00-15.30 212. terem
Az iskola eredményessége és társadalmi környezete	Langerné Buchwald Judit	Csütörtök 14.00-15.30 213. terem
Felnőttkori tanulás egykor és ma	Kerülő Judit – Márkus Edina	Csütörtök 14.00-15.30 214. terem
Music Education Research	Szymanska, Maria	Csütörtök 14.00-15.30 216. terem
Higher Education Research	Fehérvári, Anikó	Csütörtök 16.00-17.30 203. terem
Gyermekvédelmi útelágazások	V. Gönczi Ibolya	Csütörtök 16.00-17.30 206. terem
Az utánpótlásnevelés aktuális kérdései	Nagy Ágoston	Csütörtök 16.00-17.30 212. terem
Felsőoktatási tanulás	Hrubos Ildikó	Csütörtök 16.00-17.30 213. terem
Kutatás és innováció a környezetpedagógiában 1.	Lükő István – Mika János	Csütörtök 16.00-17.30 214. terem
Sokszínűség és esélyteremtés	Virág Irén	Csütörtök 16.00-17.30 216. terem
Regionális kutatások és közösségi tanulás	Kozma Tamás	Csütörtök 18.00-19.30 203. terem
Állampolgári nevelés, gyermek- és ifjúsági jogok az oktatásban	Jancsák Csaba – Krémer András	Csütörtök 18.00-19.30 206. terem
Természettudomány a közoktatásban	Chrappán Magdolna	Csütörtök 18.00-19.30 212. terem
Felsőoktatás vezetési és szervezési kérdései	Kovács Gergely	Csütörtök 18.00-19.30 213. terem
Generációk és iskolák a digitális korban	Molnár György	Csütörtök 18.00-19.30 214. terem
Értékközvetítés és társadalmi kihívások	Imre Anna	Csütörtök 18.00-19.30 216. terem
Kutatás és innováció a környezetpedagógiában 2.	Darvai Sarolta – Hill Katalin	Csütörtök 18.00-19.30 115. terem
Felnőttkori és közösségi tanulás gyakorlata	Juhász Erika – Simándi Szilvia	Péntek 10.30-12.00 203. terem
Neveléstörténet I. Célok, eszmék, megvalósításuk	Rébay Magdolna	Péntek 10.30-12.00 206. terem
Családi erőforrások és szerepek	Engler Ágnes	Péntek 10.30-12.00 212. terem
Teacher Education Research	Győri, Janos	Péntek 10.30-12.00 213. terem
A digitális generáció és az iskola	Buda András	Péntek 10.30-12.00 214. terem
Egyházi iskolák és társadalmi funkciók	Pusztai Gabriella	Péntek 10.30-12.00 216. terem
Szakképzés-pedagógia és szakmai továbbképzés	Tóth Péter – Holik Ildikó	Péntek 13.00-14.30 203. terem
Neveléstörténet II. Iskolák, intézménytípusok, források	Ozsváth Judit	Péntek 13.00-14.30 206. terem
Katonapedagógiai kutatások és reintegrációs kérdések	Hajdicsné Varga Katalin	Péntek 13.00-14.30 212. terem
School Research	Dezső, Renáta Anna	Péntek 13.00-14.30 213. terem
Pedagógusképzés	Szemerszki Mariann	Péntek 13.00-14.30 214. terem
Továbbtanulás, mobilitás és munkavállalás	Fehérvári Anikó – Juhász Erika	Péntek 13.00-14.30 216. terem

Cigányok, romák az életben szekció	Mrázik Julianna – Orsós Anna	Péntek 15.00-16.30 203. terem
Neveléstörténet III. Irányítás és szabályozás	Pusztafalvi Henriette	Péntek 15.00-16.30 206. terem
A fenntarthatóságot szolgáló energiatudatosság nyomon követése és fejlesztési lehetőségei gyermekkortól a felnőttkorig	Ütőné Visi Judit – Varga Attila	Péntek 15.00-16.30 212. terem
Tantárgyak és kompetenciák	Tóth Zoltán	Péntek 15.00-16.30 213. terem
Digitalizálódó oktatás – a HERA IKT szakosztályának könyvbemutatója	Varga Lajos	Péntek 15.00-16.30 214. terem
Zenepedagógia	Váradi Judit	Péntek 15.00-16.30 216. terem